

No 2575

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

Υπόθεση BİŞE κατά Ελλάδας

(Προσφυγή υπ'αρ. 46059/09)

Απόφαση

Στρασβούργο, 5 Απριλίου 2011

Η απόφαση αυτή είναι οριστική. Μπορεί να επέλθουν μερικές αλλαγές στην μορφή.

Στην υπόθεση **ΒΞΕ** κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα) αφού συνεδρίασε σε Επιτροπή με την ακόλουθη σύνθεση :

Anatoly Kovler, *Πρόεδρος*

Χρήστο Ροζάκη,

Γεώργιο Νικολάου, *Δικαστές,*

Και André Wampach, Αναπληρωτή Γραμματέα Τμήματος,

Αφού διασκέφθηκε σε Συμβούλιο, στις 15 Μαρτίου 2011,

Εξέδωσε την απόφαση που υιοθετήθηκε την ημερομηνία αυτή :

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από προσφυγή (αρ. 46059/09) που κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, ένας Έλληνας υπήκοος, ο κος **ΒΞΕ** («ο προσφεύγων»), ο οποίος προσέφυγε στο Δικαστήριο στις 11 Ιουλίου 2009, σύμφωνα με το άρθρο 34 της Σύμβασης Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τον αντιπρόσωπό της, την κα Γ.Παπαδάκη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 4 Μαΐου 2010, η Πρόεδρος του Πρώτου Τμήματος αποφάσισε να κοινοποιήσει την προσφυγή στην Κυβέρνηση. Κατ' εφαρμογή του Πρωτοκόλλου αρ. 14, η προσφυγή παραπέμφθηκε σε Επιτροπή.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

4. Ο Προσφεύγων γεννήθηκε το 1933 και κατοικεί στην Αθήνα.

5. Στις 5 Δεκεμβρίου 2000, προσέφυγε στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης των Δημοσίων Υπαλλήλων με ανακοπή κατά τη πράξης του ταμείου που καθόριζε το ποσό της επικουρικής του σύνταξης. Η ανακοπή αυτή απορρίφθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 21^{ης} Δεκεμβρίου 2000 (πρακτικό υπ'αρ. 87).

6. Στις 12 Μαρτίου 2001, ο προσφεύγων προσέφυγε κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών ζητώντας την αναπροσαρμογή της σύνταξης του.
7. Στις 30 Ιουλίου 2002, το Δικαστήριο έκανε εν μέρει δεκτή την προσφυγή και αποφάσισε ότι το ποσό της επικουρικής σύνταξης του προσφεύγοντα έπρεπε να αυξηθεί κατά 14/50. Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στα μέρη στις 22 Νοεμβρίου 2002.
8. Στις 16 και 18 Δεκεμβρίου 2002, το Ταμείο και ο προσφεύγων άσκησαν έφεση.
9. Στις 29 Μαΐου 2003, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών επικύρωσε την προσβαλλόμενη απόφαση (απόφαση υπ'αρ. 2389/2003). Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα την 1^η Δεκεμβρίου 2003.
10. Στις 22 Δεκεμβρίου 2003, ο προσφεύγων άσκησε αναίρεση.
11. Στις 16 Φεβρουαρίου 2009, με απόφαση με μακροσκελή αιτιολογία, το Συμβούλιο Επικρατείας απέρριψε την αναίρεση, σημειώνοντας μεταξύ άλλων ότι το άρθρο 1 του Πρώτου Πρωτοκόλλου δεν μπορούσε να ερμηνευτεί με τρόπο που να δίνει δικαίωμα σε μια σύνταξη καθορισμένου ποσού (απόφαση υπ'αρ. 527/2009). Η απόφαση αυτή καθαρογράφηκε και επικυρώθηκε στις 20 Μαρτίου 2009.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 §1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

12. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η διάρκεια της διαδικασίας παραβίασε την «εύλογη προθεσμία» όπως προβλέπεται από το άρθρο 6 §1 της Σύμβασης, που ορίζει τα εξής :

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή ... εντός λογικής προθεσμίας υπό δικαστηρίου, ... το οποίον θα αποφασίση ... επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως.»

13. Η Κυβέρνηση αντιτίθεται στην θέση αυτή.
14. Η υπό κρίση περίοδος άρχισε στις 12 Μαρτίου 2001, όταν ο προσφεύγων προσέφυγε στα Διοικητικά Δικαστήρια και ολοκληρώθηκε στις 20 Μαρτίου 2009, με την καθαρογραφή της απόφασης υπ'αρ. 527/2009

του Συμβουλίου Επικρατείας. Επομένως διήρκεσε οκτώ έτη περίπου για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας, εκ των οποίων πέντε έτη και τρεις μήνες περίπου για την διαδικασία ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας.

A. Επί του παραδεκτού

15. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αίτηση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 §3 της Σύμβασης. Σημειώνει επίσης ότι δεν αντίκειται σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου. Επομένως θα πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

16. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας κρίνεται ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης και σύμφωνα με τα κριτήρια που έχει καθιερώσει η Νομολογία του Δικαστηρίου, συγκεκριμένα την δυσκολία της υπόθεσης, την συμπεριφορά του προσφεύγοντα και αυτή των αρμόδιων αρχών καθώς και την σημασία της διαφοράς για τους ενδιαφερόμενους (βλ. μεταξύ πολλών άλλων *Frydlender κατά Γαλλίας* [GC], αρ. 30979/96, §43, CEDH 2000-VII).

17. Το Δικαστήριο εξέτασε επανειλημμένως υποθέσεις που εγείρουν θέματα παρόμοια με αυτό της υπό κρίση υπόθεσης και διαπίστωσε την παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης (βλ. προαναφερθείσα *Frydlender*).

18. Αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία που του υποβλήθηκαν, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η Κυβέρνηση δεν εξέθεσε κανένα πραγματικό περιστατικό ή επιχείρημα που να μπορεί να οδηγήσει σε κάποιο διαφορετικό συμπέρασμα στην υπό κρίση υπόθεση, ιδίως όσον αφορά την διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας. Έχοντας υπόψη τη νομολογία του επί του θέματος, το Δικαστήριο θεωρεί ότι στην υπό κρίση υπόθεση η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας είναι υπερβολική και δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση της «εύλογης προθεσμίας».

Επομένως υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 §1.

II. ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ

19. Ο προσφεύγων επικαλείται το άρθρο 6 §1 της Σύμβασης και παραπονεύεται για την ερμηνεία και την εφαρμογή του εθνικού δικαίου που έδωσαν τα διοικητικά δικαστήρια στην υπόθεσή του. Επικαλείται επίσης το

άρθρο 1 του Πρώτου Πρωτοκόλλου και παραπονείται ότι στερήθηκε των δικαιωμάτων του σε σύνταξη.

20. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με το άρθρο 19 της Σύμβασης, έχει ως έργο να διασφαλίζει την τήρηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την Σύμβαση για τα Συμβαλλόμενα μέρη. Ειδικότερα, δεν είναι αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να κρίνει για πραγματικά ή νομικά σφάλματα που τα μέρη ισχυρίζονται ότι έκανε ένα εθνικό δικαστήριο, εκτός αν, και στο μέτρο που θα μπορούσαν να έχουν προσβάλει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που καθιερώνονται από την Σύμβαση (βλ. ιδίως, *Garcia Ruiz κατά Ισπανίας* [GC], αρ. 30544/96, § 28 CEDH 1999-I).

21. Στην υπό κρίση υπόθεση, τίποτε δεν επιτρέπει να σκεφτεί κανείς ότι η διαδικασία, κατά την οποία ο προσφεύγων μπόρεσε να παρουσιάσει όλα τα επιχειρήματά του, δεν ήταν δίκαιη. Πράγματι το Δικαστήριο δεν εντοπίζει καμία ένδειξη αυθαιρεσίας στην διεξαγωγή της δίκης ούτε παραβίαση των δικονομικών δικαιωμάτων του ενδιαφερομένου.

22. Επίσης, το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι αξιώσεις του προσφεύγοντα βασίζονται σε απλό υπολογισμό. Ζητώντας την αναπροσαρμογή της σύνταξής του, ήταν σε θέση απλού αιτούντα και οι αξιώσεις του δεν είχαν αναγνωριστεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, πράγμα που καθιστά μια αξίωση βέβαιη και απαιτητή, και επομένως αντικείμενο προστασίας του άρθρου 1 του Πρώτου Πρωτοκόλλου. (βλ. *Ελληνικά Διωλιστήρια Στραν και Στρατής Ανδρεάδης κατά Ελλάδα*, 9 Δεκεμβρίου 1994, σειρά Α αρ. 301-B).

23. Συνάγεται ότι το τμήμα αυτό της προσφυγής είναι προδήλως αβάσιμο και πρέπει να απορριφθεί σύμφωνα με το άρθρο 35 §§ 3 και 4 της Σύμβασης.

III. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

24. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

25. Ο προσφεύγων ζητά 77.000 € για την υλική ζημία που ισχυρίζεται ότι υπέστη. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο συνολικό ποσό των αξιώσεών του σχετικά με τα συνταξιοδοτικά του δικαιώματα. Επίσης, ζητά 30.000 € λόγω ηθικής βλάβης.

26. Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα για υλική ζημία. Υποστηρίζει επίσης ότι το αιτούμενο ποσό λόγω ηθικής βλάβης είναι υπέρμετρο και ότι η διαπίστωση της παραβίασης θα αποτελούσε επαρκή δίκαιη ικανοποίηση. Σε κάθε περίπτωση, η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να μη επιδικάσει ποσό που να υπερβαίνει τις 4.000 €.

27. Το Δικαστήριο δεν θεωρεί ότι υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος ανάμεσα στην διαπιστωθείσα παραβίαση και την επικαλούμενη υλική ζημία και απορρίπτει το αίτημα αυτό. Αντίθετα, θεωρεί ότι συντρέχει λόγος να επιδικαστεί στον προσφεύγοντα το ποσό των 4.000 € λόγω ηθικής βλάβης, συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

28. Ο προσφεύγων δεν παρουσίασε κανένα αίτημα για έξοδα και δικαστική δαπάνη. Επομένως, το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν συντρέχει λόγος να του επιδικάσει ποσό για το λόγο αυτό.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

29. Το Δικαστήριο κρίνει σωστό να υπολογίσει το ύψος των τόκων υπερημερίας με βάση το επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή σχετικά με την αιτίαση ως προς την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας και απαράδεκτη για τα περαιτέρω,
2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 §1 της Σύμβασης,
3. *Αποφαίνεται*

No 2575

α) ότι το καθ' ου η προσφυγή Κράτος πρέπει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών, 4.000 € (τέσσερις χιλιάδες ευρώ) λόγω ηθικής βλάβης, συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος,

β) ότι από την παρέλευση της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα αυξάνεται με απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

4. *Απορρίπτει* την αίτηση δίκαιης ικανοποίησης για τα περαιτέρω.

Συντάχθηκε στα γαλλικά, στην συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 5 Απριλίου 2011, κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

André Wampach
Αναπληρωτής Γραμματέας

Anatoly Kovler
Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο
Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα